No. 2169 Zaterdag 1 Augustus 1925. 42ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Vrijheid en godsdienstonderwijs.

Uit het *„Vrijz. Predikbeurten Blad"* citeerde het liberale *„Utr. Dagbl."* eenige maanden geleden het volgende:

„Neen, mijn jongen zal uw godsdienstlessen niet volgen. Ik wil hem geheel vrij laten in zijn keuze, hem vooral niet dwingen. Ik meen, dat dit alleen een ware vrijzinnige opvatting is en mijn jongen heeft nog geen zin ter katechisatie te gaan, dus wil ik wachten op den tijd, waarop hij er zelf naar verlangt en dan kan hij zelf kiezen waar hij onderricht wil worden."

Zoo is mij niet eenmaal, doch verscheidene malen geantwoord.

Misschien zoudt gij, die misschien een ouderwetsch mensch zijt, denken, dat de jongen, waarover gesproken werd, een jongeling van een 18, 19 jaar was. Neen, dan zoudt gij u vergissen. Hij, die geheel vrij gelaten werd, was een kind van nauwelijks veertien jaren.

De ouders waren lid van een onzer vereenigingen — zij bezoeken geen enkel godsdienstoefening — waarschijnlijk mede gevolg van hun opvatting van *„vrijheid."* In hun huis wordt over godsdienst nagenoeg nooit gesproken, gelijk mij uit 't gesprek, dat volgde, bleek; op een Zondagsschool was onze vriend niet geweest, een kinderbijbel had hij nooit gelezen.

De jeugdige H.B.S.'er achtte echter den tijd nog niet gekomen, om zich eenige kennis van of bekendheid met den godsdienst te verwerven. En de ouders eerbiedigen de vrijheid van hun kind. Later moet hij zijn eigen keus doen.

Zal hij tot die keuze in staat zijn? Zal een ware „vrije" keuze niet alleen dan gedaan kunnen gedaan worden, wanneer men over voldoende kennis beschikt?

Denken deze ouders waarlijk, dat hunne houding, waaruit, ondanks den schoonen schijn, dien ze er aan geven, in wezen onverschilligheid spreekt, het religieus verlangen in hun kind zal opwekken of bevorderen?

Zou 't niet mogelijk kunnen zijn, dat hun kind hun verwijten zal: Waarom hebt gij mij buiten iedere religie opgevoed, waarom hebt gij mij gezonden naar alle mogelijke lessen, die mijn verstand konden ontwikkelen, doch mij iedere kennis van den godsdienst en de groote kracht en troost, die er in alle eeuwen van uit is gegaan, onthouden?

Dan kunnen de ouders zeggen: „Ik heb u vrij willen laten," doch ik vrees, dat dit antwoord hen zelf niet zal voldoen en dat 't volwassen kind zal antwoorden: „Is een kind van 14 jaren in staat te bepalen, wat goed voor hem zijn kan?"

Zou kennis omtrent den godsdienst dan gemist kunnen worden?

Is onze beschaving niet samengeweven met het Christendom?

Is onze taal, letterkunde, kunst, werkelijk te begrijpen en te waardeeren zonder bijbelkennis?

Staat ons staatkundig en maatschappelijk leven niet onder invloed van verschillende godsdienstpartijen en stroomingen?

Is 't waarlijk overboden eenige kennis te bezitten over Rome, teosophie, boedhisme, Islam?

Mag een beschaafd mensch totaal onkundig zijn ten opzichte van alle mogelijke godsdienstige vormen en gebruiken, die hij om zich heen opmerken kan?

Natuurlijk niet, zult gij zeggen, ons kind moet later een vrije keuze kunnen doen, ons kind moet zich een oordeel over de veelkleurige verschijnselen van den godsdienst kunnen vormen.

Welnu dan, zendt uw kind naar de katechisatie en toont uw kind, dat gij dit onderwijs niet minder acht dan hunne piano, dans, gymnastiek, zang, zwem- of ander inderdaad zeer nuttige lessen.

„De Tijd" teekent hierbij aan:

„Voor ons, katholieken, tegen wie men vaak de opmerking maakt, dat onze kinderen te vroeg worden opgevoed in den godsdienst, is er nog een gewichtiger argument, dat een vrijzinnig predikant niet kan gebruiken. Het is dit: dat wij overtuigd zijn, in onzen godsdienst den door God gewilden, te bezitten.

Het is voor ons geen kwestie van liefhebberij, gevoel, smaak, beschaving of wat dan ook, maar het is voor ons eenvoudig een dure plicht.

Wel merkwaardig blijkt echter, hoe men ook in vrijzinnige kringen zich begint af te wenden van het dwaze idee: „ik laat mijn kinderen vrij; ze kunnen dan later wel eens zien." Zelfs in dezen kring, die niet aanvaardt een souvereiniteit der absolute waarheid, dringt toch het besef door, dat reeds het onkundig laten van wat men voor betrekkelijk waar houdt, een tekortkoming is.

En de oude Kerk krijgt weer eens gelijk!"

Het is opmerkelijk, hoe zulke ouders, waarvan het bovengenoemde *Vrijzinnig Predikbeurtenblad* spreekt, die zelf in hun levensbeschouwing koud en ongevoelig staan tegenover elken godsdienst, reeds in de eerste jeugd dit ook aan hun eigen kind willen opdringen en daarbij steun zoeken in een dwaze redeneering, die geen steek houdt, en die zij in alle andere gevallen elken dag tegenspreken.

Hoeveel is er niet in het leven van een kind, waarover de ouders eenvoudig beslissen en wat volgens hun standpunt in bovengenoemde redeneering toch eigenlijk aan het kind nu of later ter beslissing zou moeten worden overgelaten.

Waarom laten de ouders ook niet aan het kind over, of het al dan niet gevaccineerd moet worden, of het lessen zal krijgen in muziek, in aardrijkskunde of geschiedenis, in een of meer en in welke talen. Omdat dit voor zijn later leven nuttig zal zijn? Is ook de godsdienst niet van het hoogste nut?

Is het niet de eenige rem voor een waarlijk zedelijk leven? Wat geeft meer en krachtiger steun aan het ouderlijk gezag, dan juist de godsdienst waarbij men het allerhoogst gezag van God boven zich erkent?

De ouders, die aan hun kind in zijn lateren leeftijd overlaten al of niet een godsdienst uit te zoeken naar zijn believen, verplichten feitelijk hun kind het zonder godsdienst te doen. Want wat men jong niet geleerd en beoefend heeft, daar zal men op lateren leeftijd evenmin smaak en lust toe gevoelen.

Kamervoorzitter Koolen.

Men heeft de laatste jaren van deze en gene zijde wel eens gesputterd tegen het feit, dat ons land een Katholieken premier had, en daarbij nog een Katholieken voorzitter zoowel van de Eerste als van de Tweede Kamer.

Maar op wien men ook kritiek heeft durven uitoefenen, voor de geweldige gestie en takt van Mr. Dr. KOOLEN als voorzitter onzer Tweede Kamer hebben vriend en vijand niet anders dan bewondering en respect gevoeld.

De geweldige gestie.

Vijf lange jaren is Mr. Dr. KOOLEN nu voorzitter van de Tweede Kamer geweest, en van de vijf jaren van vele en langdurige parlementaire zittingen is Mr. Dr. Koolen geen oogenblik van zijn zetel weggeweest.

De eerste en tweede ondervoorzitter hebben geen kans gehad om hem slechts voor eenmaal op het voorzittersgestoelte te vervangen.

Mr. Dr. Koolen was present in den morgen, in den middag, in den avond, in den nacht, die vaak al weer morgen werd.

En dat vijf lange jaren.

Hans heeft in zijn *Parlementsfilm* in het weekblad *„De Vrijheid"* op een zeer verdienstelijke manier hulde gebracht aan dezen ongemeenen voorzitter als parlementair kampioen.

Dat was „noch nie dagewesen."

Koolen leek met het voorzittersgestoelte vastgegroeid, en ook decoratief was hij daarin een figuur, die de Kamer beheerschte.

„Van uw physiek moet deze geweldige en ongemeene praestatie toch heel wat gevorderd hebben", opperden wij.

De robuste man lachte er eens om. „Ja", zeide hij, „maar op den duur stelde ik er ook een soort van sporteer in, ik wilde volhouden tot het laatste toe."

Toen Koolen voor het voorzitterschap werd aangewezen, ging hij zijn licht eens opsteken bij zijn respectabelen voorganger Mr. Fock, die nu gouverneur-generaal van Indië is.

En diens advies luidde: *„Zooveel mogelijk zelf doen!"*

En Koolen heeft 't zelf gedaan, altijd en immer, bij dag en bij nacht, vijf jaren lang. Ook de manier „waarop" heeft aller verwondering verworven.

De woorden van den Kameroverzichtschrijver van de *„N. R. Crt."*, beduiden al voldoende, dat KOOLEN de Kamer meester was. Hij bezat de gelukkige eigenschap, dat hij bij dit span van honderd, waarbij nog al wat dartele springers zijn, de teugels strak kon houden zonder daarbij al te autokratische allures aan te nemen.

Koolen is een populaire Kamervoorzitter geworden. Hij heeft veel kunnen bereiken en veel van de leden gedaan gekregen.

In onze demokratische parlementen kan 't nog wel eens erg vrijgevochten toegaan, zoolang KOOLEN het voorzittersgestoelte innam heeft hij ook niet weinig door den invloed, die van zijn persoon uitging, het merk van Hollandsche soliditeit op onze Tweede Kamer blijven drukken. Hij heeft de voldoening gehad de begrootingsdebatten altijd binnen de perken te hebben kunnen houden en ze altijd op den gestelden tijd te kunnen besluiten.

Wat dit zeggen wil, heeft men maar even naar Frankrijk te kijken, waar men zoowat het heele zittingsjaar aan de begrooting bezig is, zoodat men telkens voor één twaalfde van het budget moet stemmen, terwijl de gewone wetgevende arbeid zoo nu en dan maar eens tusschen een begrooting wordt ingeschoven.

Ook in België gaat men bedenkelijk deze richting uit.

Een groot voordeel ten onzent is dat wij de rantsoeneering van spreektijd hebben, meende de voorzitter. Ook als hij als voorzitter de rantsoeneering niet toepast, zijn de speechen over 't algemeen veel korter geworden.

„Ik heb de ondeugende bijgedachte", zeide Mr. Koolen, dat de „vrees hier ook het hare bij doet, dat de heeren anders voor niets aan hun lange speech gewerkt hebben."

Mr. Dr. KOOLEN zal niet meer als voorzitter in de Kamer terugkeeren Hij heeft meer dan „seine Schuldigkeit" gedaan. Behalve dat deze straffe leiding gedurende vijf jaren veel van zijn physieke krachten heeft gevorderd. heeft hij waar hij altijd present was, begrijpelijk ook veel offers moeten brengen aan zijn gezinsleven. En wie vader is van acht kinderen, weet, wat hij ook als gezinshoofd heeft te doen.

(*Msb.*)

De Zuiderzeewerken.

Zooals men weet, werd het plan tot afsluiting en inpoldering der Zuiderzee in 1918 door de Staten-Generaal goedgekeurd. Volgens de gunstigste raming wordt het totaal der kosten op vierhonderd millioen geschat, over 25 jaar verdeeld. Men berekende, dat daartegenover zal komen te staan een directe bate van vijfhonderd millioen, zijnde de waarde van 225.000 H.A. bouwgrond, welke door de drooglegging geleidelijk beschikbaar komen. Deze 225.000 H.A. bouwland is 1/14 van het tegenwoordige Nederland en 1/10 van de in cultuur gebrachi oppervlakte. Daarnaast hoopt men er nog ruim honderd millioen aan indirecte baten uit te halen. Als de raming uitkomt, wordt er dus een aardig stuivertje aan verdiend. Doch zóó is het rekensommetje niet geheel zuiver.

Zooals men weet, hebben de Staten-Generaal in 1918 wel besloten, dat het werk zou worden uitgevoerd, maar onze volksvertegenwoordiging heeft het geheel in de hand om het tempo der uitvoering te regelen. Aanvankelijk was het werk met bekwamen spoed ter hand genomen, maar sedert 1921 ziet men, met het oog op den staat van 's Rijks financiën, zich gedwongen, langzamer te werken. Toch is het wel zeer de vraag, of deze vertraging op den duur geen grooter financieel nadeel zal meebrengen. Nu reeds is aan den eersten afsluitdijk, tusschen Wieringen en 't vasteland die geheel is klaar gekomen, ruim twintig millioen ten koste gelegd. Voor dit bedrag moet rente worden betaald, en volgens een berekening van recenten datum zal iedere maand vertraging het Rijk op f 70.000 rente komen te staan.

Zooals gezegd. Wieringen is met het vaste land verbonden en nu komt de groote afsluitdijk tusschen de oostpunt van het vroegere eiland en Friesland aan de beurt. Men verwacht, dat eerstdaags bij de tweede Kamer een voorstel zal worden ingediend, waarbij machtiging voor de uitvoering der nieuwe werken wordt gevraagd. Er wordt dan om te beginnen op Wieringen een haven gebouwd, van waaruit de werken verder worden geleid. Bij Wieringen komen plus minus vijftien sluizen en ongeveer evenveel bij de kust van Friesland, om aan weerszijden van den grooten afsluitdijk voor den afvoer van het water te zorgen.

Ziehier nog enkele bijzonderheden over de techische uitvoering van de werken. Vooral belangwekkend is de wijze, waarop de afsluitdijken worden gevormd. Men behoeft geen deskundige te zijn om te beseffen, dat het bouwen van een afsluitdijk over een lengte van ongeveer dertig kilometer midden in een woelige zee bij eb en vloed met ontzettende moeilijkhedsn gepaard gaat. Het opwerpen van een dam, die het woelige water eener onstuimige zee stuit, en een zee-oppervlakte van pl. m. driehonderdduizend H. A. maakt tot een zoetwatermeer, is voorwaar geen kinderspel.

De afsluitdijk zal bestaan deels uit een rijzendam en een keidam. De bouw van een rijzendam gaat ongeveer als volgt in zijn werk. Op het droge wordt van rijshout een „matje" gevlochten van ongeveer vijftig meter lang, tien meter breed en 75 c.M. à één meter dik. Hier te lande noemt men zoo'n „matje" een zinkstuk; in het buitenland spreekt men van 'n matras van takkenbossen. Als het zinkstuk klaar is, wordt het als een vlot gesleept naar de plaats, waar de afsluitdijk moet komen. De „mat" wordt daar over geheel het oppervlak met steenen beladen en zinkt tot op den bodem der zee. Op het eerste zinkstuk komt een tweede, een derde, een vierde, enz., tot de rijzendam boven de zee uitsteekt en op dezen stevigen grondslag het profiel van den afsluitdijk kan worden gebouwd.

Deze manier van werken is oud en steeds deugdelijk gebleken, maar zij is erg duur. Vooral in dezen tijd, nu de arbeidsloonen zijn gestegen. Daar komt nog bij, dat in geheel Nederland niet genoeg rijshout aanwezig is om de zinkstukken af te leveren, die er in één jaar voor de Zuiderzeewerken noodig zijn.

Intusschen is echter gebleken, dat het niet noodig om den grooten afsluitdijk over de geheele lengte als een rijzendam te bouwen. In de eerste plaats is daar het feit, dat de strooming niet overal even sterk is. Bij Wieringen en aan de kust van Friesland is de stoot- en zuigkracht van het water het sterkst. Daar gaat de strooming bij eb en vloed loodrecht Noord-Zuid of omgekeerd. In het centrum echter gaat de strooming Oost-West, zoodat de afsluitdijk op de eindpunten meer te lijden heeft dan in het midden, waar de strooming bijna parallel met de waterkeering zal loopen. Daar zal men dus met een kei-dam (geen klei-dam, zooals sommigen verkeerdelijk meenen) kunnen volstaan. En de grondstof voor dezen keidam wordt in voldoende hoeveelheid gevonden.

Over acht jaar hoopt men, als alles goed gaat, met den bouw der werken klaar te komen. Aanvankelijk was men van plan, de drooggelegde polders slechts geleidelijk voor verkoop beschikbaar te stellen. Hiermede zouden dan nog pl.m. twintig jaar zijn gemoeid. De schuld van deze vertraging is echter niet bij de technische uitvoerders der werken te zoeken maar bij de landbouwspecialiteiten, die om economische redenen tot een geleidelijk in exploitatie brengen van den grond hebben geadviseerd. In die kringen schijnt men den laatsten tijd, in verband met het tekort aan bouwgrond, tot andere inzichten te zijn gekomen, zoodat men op de exploitatie van alle Zuiderzeepolders vermoedelijk geen dertig jaar zal behoeven te wachten.

DE VOLKENBOND EN DE HYGIËNE.

Gelijk bekend laat de Volkenbond zich niet slechts met politieke, doch eveneens met andere (sociale, medische enz.) aangelegenheden der verschillende volkeren in.

Omtrent een nieuw blijk daarvan lazen wij onlangs in de N. R. C. het volgende:

Binnenkort zal de Volkenbond opnieuw een uitwisseling organiseeren van ambtenaren van den openbaren gezondheidsdienst, zooals de laatste jaren al verschillende malen geschied is; ditmaal echter op zeer groote schaal. In begin Maart zijn tien geneeskundige ambtenaren uit verschillende landen van Zuid-Amerika op Cuba bijeengekomen en vandaar gezamenlijk een studiereis gaan ondernemen, die tot Augustus duren zal. De autoriteiten van den openbaren gezondheidsdienst uit de Vereenigde Staten, Canada en verschillende Europeesche staten verleenen hun medewerking voor de organisatie van deze reis. Het doel ervan is tweeërlei: de bestudeering in de Vereenigde Staten, Canada en Engeland van het algemeen karakter van de organisatie van de gezondheidsdiensten op het vasteland van Europa van enkele organisaties, waar bepaalde opvallende resultaten zijn bereikt.

Deze geneeskundige ambtenaren dan, die afkomstig zijn uit Argentinië, Brazilië, Costa-Rica, Cuba, Mexico, Paraguay, Peru, San Salvador, Uruguay en Venezuela zullen de eerste week de maatregelen bestudeeren, die in Havana en in andere deelen van Cuba worden toegepast tegen epidemische ziekten. Vandaar gaan zij naar de Vereenigde Staten, waar hun een programma wacht, in gereedheid gebracht door Surgeon General Cumming, die lid is van het Hygiënisch Comité van den Volkenbond en die de medewerking van de autoriteiten van den openbaren gezondheidsdienst in de Vereenigde Staten heeft toegezegd. Een maand zullen de gasten doorbrengen in drie der Zuidelijke staten, namelijk Alabama, Mississipi en Louisiana, waar met groote energie gestreden wordt tegen de malaria. Zij gaan daarop naar Washington om er de werking van de federale administratie van den staatsgezondheidsdienst nader in oogenschouw te nemen; daarna naar Baltimore en vervolgens naar den staat en de stad New-York, waar zij drie weken zullen blijven, om er de openbare gezondheidstoestanden in een groote Amerikaansche stad en een Amerikaanschen industrieelen staat te bestudeeren.

Van New-York gaat het reisgezelschap naar Canada voor een bezoek van een veertien dagen, waarvoor het programma is opgesteld door den Minister van Hygiëne, den heer H. Beland. Dan steken zij over naar Europa, eerst naar Engeland, waar zij drie weken zullen blijven en in twee groepen de werking van de tweë hygiënische diensten zullen bestudeeren. Vervolgens trekken zij naar Nederland, waar Dr. Josephus Jitta, die ook lid is van het Hygiënisch Comité van den Volkenbond, en Professor Methorst, de directeur van het Centraal Statistisch Bureau, de leiding op zich zullen nemen. Daarna is de beurt aan België, waar de gasten onder leiding van den heer Velghe, Secretaris Generaal van de Gezondheidsadministratie, de inrichtingen van den gezondheidsdienst en nieuwe arbeiderswoningen zullen bezichtigen. In Frankrijk staan op het programma een bezoek aan enkele modeldorpen in het Noorden, een bezoek aan Parijs, waar men onder leiding van Prof. Léon Bernard den strijd tegen de tuberculose zal bestudeeren en een bezoek aan Rijssel, waar men zekere instellingen voor kinderbescherming in oogenschouw zal nemen.

Eind Juli komt dan het reisgezelschap in Turijn, voor een bestudeering van den strijd tegen de malaria en tot slot komt Zwitserland aan de beurt, waar zij onder leiding van Dr. Carrière kennis zullen nemen van het hier hoog-ontwikkelde systeem der doodsstatistieken. Voor men dan uiteengaat, staat nog een bezoek aan Genève op het programma, vanwaar het initiatief voor al deze studiereizen afkomstig is; in de plaats, waar de Volkenbond en zijn Hygiënische Organisatie zetelen, zullen zij dan nog eens gezamenlijk de opgedane indrukken rustig in studie nemen.

De Vaticaansche Missie-Tentoonstelling.

I.

Bij gelegenheid van het Jubeljaar is er in de zalen van het Vaticaan te Rome een tentoonstelling georganiseerd, die haar weerga nog nooit gehad heeft.

Het is een Missie-Tentoonstelling. Alle voorwerpen, daar ingezonden zijn afkomstig van de missionarissen over de geheele wereld verspreid. Schatten op gebied van ethnographie, linguistiek, beschaving, enz. zijn daar bijeengebracht. Geen enkel museum van ethnographie of antropologie in Europa of Amerika kan daarmede vergeleken worden. Er zullen weinig naties of volksstammen gevonden worden, die hier op deze tentoonstelling niet zijn vertegenwoordigd.

Al aanstonds valt te bemerken, dat twee onderscheiden typen van exposeeren op de Vatikaansche Missietentoonstelling tot haar recht komen: het type *analytische* expositie (welke het uitgebreidst is) en het type *synthetiste.) sche* expositie. (Deze is het voornaam-

Het *algemeen* en *synthetisch* deel der tentoonstelling begint in de eerste zalen van „*Cortille della Pigna*" De eerste van deze voorstellende „*De babermat van het Christendom*", is als 't ware de inleiding. Hij heeft ons een volledigen blik op het land van den Zaligmaker. Een groot plastiek (6×3 M.) van Prof. MERCELLIANI heeft de bodemverheffing van Palestina te zien van den Libanon af tot de Doode zee, en stelt ons aldus in staat de apostolische reizen des Zaligmakers nauwkeurig na te gaan.

Eenige schilderijen geven historische tafereelen weer betreffende den oorsprong van 't apostolaat, vanaf Christusgeboorte, tot Pinksteren, tot de uitzending der Apostelen. Andere plastieken weer geven de voornaamste der heilige plaatsen aan, andere schilderijen weer de geschiedenis van het Apostolaat van het Christendom in het H. Land zelve. De eerste periode van Constantijn den Groote, met de bemoeiïngen van Helena. De tweede periode der kruistochten. De derde de bewaking van het H. Land, welke, bezield door St. Franciscus' geest in de vestiging der Franciscanen in het H. Land af tot den val van Jerusalem in de handen der geallieërden in den laatsten wereldoorlog, een onuitroeibaar bolwerk bleef van het katholiek Geloof in het H. Land.

Na deze inleiding, vinden we de eerste groote synthese in de volgende zaal, bestemd voor: „*Terugblik op de geschiedenis der Missies.*" Deze soort, gelijk bekend, is verdeeld in vier perioden:

1) Van den na-Apostolischen tijd tot de 5e eeuw; een nauwkeurige kaart van Dr. Pieper illustreert de verspreiding van het Christendom tot het einde der 5e eeuw.

2) Periode der Evangelie prediking in Europa van de 5e tot de 12e eeuw.

3) Periode der Evangelie-prediking der groote Bedelorden, vooral die, welke zich uitstrekt in Azië en Afrika en voortduurde tot het tijdstip der ontdekking van Amerika.

4) Periode der nieuwe missies tot het begin der vorige eeuw.

(De nieuwste Geschiedenis der Missiën van 1846 af tot heden bevindt zich in een afzonderlijk deel der tentoonstelling.)

De illustratie van deze groote historische synthese geschiedt gelijk gewoonlijk door groote wandkaarten, schilderijen van groote meesters en verschillende origineele historische stukken van groote waarde.

Maar de geschiedenis der Missien kan niet worden beschouwd gelijk ieder andere kroniek: want zij, die de hoofdpersonen er in waren, schreven haar dikwijls met hun eigen bloed, altijd ten koste van tranen en lijden. De geestelijke waarde van dat geleidelijk doordringen der christelijke gedachte in de wereld wordt den bezoeker voorgesteld in de volgende zaal, welke is toegewijd aan de „*Herinnering der heiligen en martelaren der Missiën.*"

Deze herinnering wordt ons voorgesteld door groote schilderijen en kostbare voorwerpen (manuscripten etc.) toebehoorende aan de helden van het missionaris-ideaal.

Niemand kan die zaal bezoeken zonder onder den indruk te komen: de geloovige christen zal al de vereering er uit gevoelen, welke hij altijd heeft voor de helden van het H. Geloof, de ongeloovige zal niet kunnen vergeten, dat ook in deze zaal de helden van het H. Geloof tevens pioniers waren der beschaving.

Het groote „ethnografisch museum", dat onmiddelijk volgt op de zaal der heiligen, toont de verschillende stadiën der cultuur bij de volken, die door het Christendom werden beschaafd, kan eenigszins een idee geven van de weldaden door het Christendom gebracht aan de beschaving en zoodoende geeft de tentoonstelling ons een nieuwen, algemeenen blik op de verbreiding van het Christendom

Maar dit deel der Expositie heeft nog een kenmerk, waardig vooral op der tweeërlei opzicht: n.l. *wetenschappelijk* en *apologetisch.*

Inderdaad, het is de eerste maal, dat bij het samenstellen van een ethnographisch museum niet het zoo vaak misbruikte aprioristisch-rationalistisch criterium heeft voorgezeten (volgens hetwelk de oudste volkeren het minst beschaafd en ontwikkeld *moeten* zijn), maar hier daarentegen heeft voorgezeten het zuivere historisch en objectief criterium. Deze toepassing der historische methode op de ontwikkeling der cultuur geeft apologetische resultaten van den eersten rang in zooverre hiermede het willekeurige verband, gelegd tusschen de ontwikkeling der cultuur-verschijnselen van specifiek verstandelijken aard (zooals techniek, kunst, industrie) en de ontwikkeling der specifiek moreele cultuurvormen (godsdienstige, ethische, moreele) verbroken wordt en aldus is aangetoond, dat op dit laatste gebied, het meest oorspronkelijke, niet het minst ontwikkeld is, maar het eenvoudigste en altijd ook het zuiverste.

Bij het ethnografisch museum sluit zich aan als verbindingsschakel tusschen het synthetisch en het practische deel, de grootste centrale zaal der *Propaganda*. Deze Congregatie vormt, gelijk bekend is, het kerkelijk bestuur, welks rechtmacht zich uitsrtekt over al de plaatsen, waar de kerkelijke Hiërarchie nog niet regelmatig is gevestigd. Het is daarom het groote missie-centrum bij uitstek. Aan haar jurisdictie is het overgroote deel der Apostolische Prefecturen, Apostolische Vicariaten en der afzonderlijke missies onderworpen. De eenige uitzondering zijn de missies van den Oosterschen ritus, welke onderworpen zijn aan de Congregatie der Oostersche Kerk.

Deze groote zaal, welke eveneens bestemd is om voor eventueele bijeenkomsten te dienen, is sober versierd. Twee groote plastieken boven het grondgebied, aan de jurisdictie der *Propaganda* onderworpen, en groote wandkaarten afzonderlijk voor deze gelegenheid samengesteld en door de zorg van geleerde geografen volgens de nieuwste gegevens uitgewerkt, verooloven een meer gespecialiseerde studie van al de kerkelijke missie-gebieden.

Statistische tabellen voltooien de inlichtingen voor de bezoekers omtrent het rechtsgebied der Propaganda.

Volgens het oorspronkelijke plan en volgens logische orde zou hierop moeten volgen een illustratie der liefdewerken tot ondersteuning der Missie-actie. En al die talrijke liefdewerken, waarmede de katholieke wereld hetzij geestelijk, hetzij moreel, hetzij financieel het werk der missies steunt.

Eenige dezer liefdewerken zijn algemeen gecentraliseerd en daarom afhankelijk van de Congregatie der Propaganda zelve. Deze zijn: *Het Pauselijk Liefdewerk van de Voortplanting des Geloofs, het Liefdewerk der H. Kindsheid en het Liefdewerk van St. Petrus*, de beide eerste respectievelijk voor volwassenen en kinderen, welke zich verplichten tot eenige gebeden en een maandelijksche of jaarlijksche bijdrage voor het apostolaat onder de ongeloovigen; het derde beoogt vooral het vormen van een inlandsche geestelijkheid, welke, zich langzamerhand ontwikkelende, de tegenwoordige missiegebieden moet brengen tot de normale kerkelijke Hiërarchie. Andere Liefdewerken daarentegen zijn bijzondere en opgericht voor particuliere doeleinden, om de missies te ondersteunen van een of andere religieuze orde of die waarin missionarrissen van een of andere natie werkzaam zijn.

Het enthousiasme waarmede de missie-centra aan den oproep des Pausen beantwoordden en de groote overvloed der gedane inzendingen, deden besluiten de tentoonstelling dezer Liefdewerken over te plaatsen in het Egyptisch museum en het museum Chiaramonti.

Hiermede sluiten wij de lijst der synthetische toelichting, welke grootsch opgevat, ons onder alle gezichtshoeken den missionaris-arbeid laat bezien.

INGEZONDEN.

Curaçao, 27 Juli 1925.

Aan de Redactie van de
„Amigoc di Curaçao"
Alhier

Geachte Redactie:

Als schrijver van den aan U gerichten brief van den 22 dezer, geteekend J. en handelende over onze oeververbinding, ben ik zoo vrij U, in antwoord op Uwe vraag in de „Amigoe" van verleden Zaterdag, het volgende mede te deelen:

Daar genoemd schrijven mijn vereenvoudingd plan voor een tunnel en verdere zienswijze over een mogelijke verbeterde oeverververbinding van onze haven bevat, zoo verzoek ik U beleefd het, als zijnde voor het algemeen belang bedoeld, in het eerstvolgende nummer van Uw blad te willen opnemen, waarvoor ik U bij voorbaat mijn dank betuig.

Aangezien het ook vrijwel onwaarschijnlijk is, dat het gouvernement er toe zal overgaan een ferryboot in de vaart te brengen, terwijl de brug nog bestaat en dienst doet, zou, volgens mij, de kortst mogelijke weg zijn, een goede motorboot, met ongeveer 20 plaatsen en eigen landingsplaats, b. v. aan de zuidzijde van de brug, in dienst te zetten voor het overbrengen van spoed hebbende personen, wanneer de brug geopend is.

Met achting teeken ik

UEd's dienstw.

J.

Curaçao, 22 Juli 1925.

Geachte Redactie:

In Uw naschrift over het tunnelplan, in de „Amigoe" van den 18 dezer, zie ik dat U huiverig zijt om de enorme sommen, die zoo'n tunnelbouw, indien technisch mogelijk, zou verslinden.

De waarheid van dit laatste volkomen inziende, vraag ik mij af of een combinatie van tunnel en ferry, de eerste in meer eenvoudigen vorm, niet bevredigend zou kunnen zijn, terwijl zij belangrijk minder zou kosten.

Voor zoo'n plan zou men het moeten doen zonder ingang voor voertuigen en dieren en zich alleen bepalen met den tunnel aan beide zijden aan den waterkant te laten beginnen en de ingang daartoe door middel van trappen te laten geschieden Een ferryboot zou dan de verdere gemeenschap tusschen de beide oevers kunnen aansluiten voor het overbrengen van automobielen, karren en dergelijke, en eventueel ook van personen, die zulks wenschten. Om de 10 minuten b. v. zou zij telkens van Otrabanda en Punda kunnen afvaren.

Om het vlug oversteken en het juist sturen van die boot te vergemakkelijken, zoodat zij. ondanks den stroom en andere bezwaren, toch iedere keer, zonder moeite, precies aan hare aanlegplaats zal komen, zou het gewenscht zijn een ketting aan beide zijden van de boot op raderen te laten loopen, welke kettingen, aan de Overzijde vastgezet en aan de Pundazijde, beiden tegelijk, door middel van een windas wat strak aangehaald worden wanneer de boot vaart, dus tussschen de beide kettingen in.

Bij het in of uitvaren van een boot heeft men dan slechts de kettingen naar de diepte te laten zakken om den doortocht vrij te laten, terwijl de boot voor dien tijd stil aan een der landingsplaatsen blijft liggen.

Het gebruik van die kettingen zou, desnoods, achterwege kunnen blijven, indien het in de praktijk eenige moeilijkheid of beletsel zou doen ontstaan, die mochten opwegen tegen het praktisch nut ervan.

Met Uwe Redactie ben ik het volkomen eens, dat de bouw van een tunnel de ideale oplossing zou zijn van het vraagstuk in kwestie. In een vereenvoudigden vorm, dus korter gemaakt en met trappen voor voetgangers alleen, zooals hierboven aangegeven, zou zij misschien minder tot de utopieën blijven behooren. Uw geachte medewerker JAN PAUL, intusschen, schijut haar geenszins tot die categorie te rekenen. Een bezwaar blijft echter, zooals U terecht opmerkt, de min of meer aanmerkelijke diepte onzer haven. De juiste maximum diepte ervan, evenwel, was en is mij ten eenenmale onbekend.

Onze Koningin Emma brug evenwel af te schaffen en het te moeten doen met een paar ferrybooten, zooals vroeger geschiedde. zou ons, dunkt mij, ongeveer op dezelfde hoogte laten en het ongeduld van het publiek telkens op de proef stellen, misschien veel meer dan het thans geschiedt met den dienst dien genoemde brug presteert of kan presteeren.

Denken wij slechts even aan mogelijke aanvaringen en de vrees om die te voorkomen, gebreken en getalm in den *nachtelijken dienst,* mogelijk gebrek aan de machines. enz. enz., dan komen wij tot de conclusie, dat onze brug, met een flinke verbetering in de wijze waarop en de vlugheid waarmede zij opengemaakt en gesloten wordt, dan toch veel beter zal voldoen dan een ferryverbinding, met aan haar behoorend getalm en andere tekortkomingen.

Hoogst aan te bevelen zou het echter zijn, om bij een dergelijke verbetering aan aan onzen brugdienst ook te voegen de gewoonte om de brug *direkt* na het binnenkomen van een boot te sluiten, ten gerieve van de inmiddels aan beide kanten verzamelde menigte en niet op een andere eventueel voor de haven liggende boot te blijven wachten, waarmede soms een half uur of meer gemoeid is, tot groot ongerief van het wachtend publiek.

Alles goed overwegende, blijf ik er bij, dat, óf een verbeterde brugdienst, als hierboven voorgesteld, óf een mogelijke combinatie van tunnel en ferry het meest afdoende en praktische middel zal zijn voor een bevredigende oplossing van het vraagstuk.

Met deze mijn laatste bescheiden meening hierover hoop ik het te kunnen laten en verzoek ik U inmiddels, geachte Redactie, die een plaats te willen gunnen in Uw blad.

Voor de welwillendheid zeg ik U bij voorbaat mijn dank.

Met achtiug,

UEd's dienstw.

J.

Ter navolging.

Volgens de *Telegraaf* koestert de Directeur van het Gemeente-Electriciteits-bedrijf te Amsterdam het voornemen voor te stellen, tusschen elf uur des avonds en half acht des morgens electrische stroom voor huishoudelijke doeleinden, als ook voor bad- en keukengebruik beschikbaar te stellen voor den prijs van **2 cts per K. W. U.** (kilo watt uur)

Dat is het nadenken overwaard voor Curaçao.

— Om dit te kunnen vergelijken met de prijzen, hier op Curaçao, moet men weten, dat hier de prijs per lichtpunt per maand bedraagt f 2,40 voor 40 watt (nominaal) per maand.

Ons licht geeft ons een *nuttig* gebruik van 6 uur tot 11 uur 's avonds, dus 5 uur of 30×5×40=6.000 watt of 6 K. W. U. of ruim **40 cts.** per K. W. U.

Een voorstander

van Staatsexploitatie.

Berichten uit de Kolonie.

Katholieken en Vrijmetselaars.

Eenigen tijd geleden werd er in de Vereenigde Staten een *Hamilton-Jefferson-Vereeniging* opgericht, met het doel, om tusschen Katholieken en Vrijmetselaars *„meer hartelijke"* betrekkingen mogelijk te maken.

Men kan wel op zijn vingers narekenen, dat de oprichting van die Vereeniging *niet* van de Katholieken is uitgegaan, of het moet zijn van *afvallige* katholieken, die reeds als lid der Vrijmetselarij zijn aangenomen.

The Pilot, het orgaan van Z.Em. Kardenaal O'Connell. aartsbisschop van Boston, bevatte, in verband met de oprichting van die Vereeniging, onlangs een artikel, waarin o.a. het volgende voorkomt:

„Het is overduidelijk, dat Katholicisme en Vrijmetselarij in de scherpste tegenstelling tot elkander staan. De Kerk belijdt het geloof in God en verdedigt de Godheid van Christus, terwijl de Loge elkeen tot God maakt en het meest krasse materialisme een volstrekt naturalisme noemt. Dit laatste is niets anders dan een verachtelijk prijsgeven van de eeuwige beginselen."

Naar aanleiding van deze woorden merkt de *Montana Freemason*, een Amerikaansch Vrijmetselaarsblad, op, dat het deze opvatting van de Vrijmetselarij natuurlijk niet deelt, maar desniettemin tot dezelfde slotsom komt: „dat die beiden, Kerk en Loge, *niet kunnen samengaan*."

Ongeveer anderhalf jaar geleden hebben wij in deze courant een reeks artikelen geschreven naar aanleiding van een art. in *The Literary Degest* met precies dezelfde verdachte tendenz. Van zekere zijde werd ons dit kwalijk genomen en getracht die nieuwe richting te verdedigen en goed te praten.

Het bovenstaande bewijst voldoende, dat we toen goed gezien hebben.

Schaakwedstrijd.

Voor de eerste maal, voor zoover wij weten, zal er binnen kort op Curaçao een schaakwedstrijd worden gehouden. Meer uitvoerige bijzonderheden daaromtrent, vindt men in een advertentie in het nummer dezer courant.

Nader vernemen wij nog, dat de spelers worden verdeeld in *groepen van 4*, van ongeveer gelijke kracht, volgens het systeem H. B. D. MEIJER, bekend Hollandsch schaakspeler in Maart van dit jaar te Hilversum overleden. Voor elke groep wordt er een 1ste en 2de prijs uitgeloofd.

Schaakspelers van Curaçao hebben nu gelegenheid hun krachten met elkander te meten.

Het schaakspel is een nobel spel, het meest intellectueele spel dat er bestaat, dat veel doorzicht en overleg, veel studie en geduld vordert. Het geeft *uit*spanning door *in*spanning.

Veel succes.

Naar aanleiding van deze eerste wedstrijd plaatsen wij hier een korte biographie van den bovengenoemden schaakspeler H. D. B. MEIJER overgenomen uit het „*Tijdschrift van den Nederlandschen Schaakbond*", (Mei 1925:)

Met HENDRIK DIDERIK BERNHARD MEIJER, die op 26 Maart j. l. in den ouderdom van 72 jaar te Hilversum overleed, is een man heengegaan, die op de ontwikkeling van het schaakleven in ons land een overweldigenden invloed heeft uitgeoefend.

Geboren den 15n Juli 1852 te Puttershoek, leerde hij het schaakspel in den familiekring kennen; de nauwere aanraking er mede kwam echter pas na de verhuizing zijner familie naar Amsterdam. In 1885 werd hij lid van het Vereenigd Amsterdamsch Schaakgenootschap en kort daarna van den Nederlandschen Schaakbond....

Reeds aanstonds zag hij in, dat in het houden van kleine wedstrijden een machtig wapen gelegen was voor de ontwikkeling van het schaakleven...

Op de regeling bij die wedstrijden heeft Meijer grooten invloed uitgeoefend: hij zette door, dat het toen in zwang zijnde afvalsysteem verviel en vervangen werd door dat van *groepen van vier spelers*. De praktijk heeft bewezen, dat hij juist heeft gezien: nog steeds wordt een zelfde indeeling gevolgd....

Eéndagsreizigers.

Prof. Mr. J. C. KIELSTRA, hoogleeraar aan de Landbouw-Hoogeschool te Wageningen heeft eenige maanden geleden een reis gemaakt naar Suriname „ter bestudeering van economische toestanden" en verbond daaraan een uitstapje naar Curaçao.

Met het S.S. *Nickerie* hier Zondag 26 April aangekomen, vertrok de Hoogleeraar weer op Donderdag 30 April per S.S. *Venezuela* naar Patria.

Eenige reisbrieven in de *Haagsche Post* gaven verslag van dien tocht. In de VIIe bespreekt Prof. KIELSTRA zijn uitstapje naar Curaçao.

Zooals dat méér met zulke spoedreizigers het geval is, is ook zijn geschrijf heel oppervlakkig. Een wetenschappelijken kant heeft het heelemaal niet. Eigen indrukken geeft hij maar heel weinig of hebben heel niets om het lijf of verliezen hun waarde door onnauwkeurigheden. Van tal van opmerkingen en uitlatingen van personen, met wie hij hier in aanraking kwam, kunnen we onmogelijk veronderstellen, dat zij in dien vorm van zijn zegslieden afkomstig zijn, omdat zij of te veel generaliseeren, of foutief zijn weergegeven, althans niet beantwoorden aan de werkelijkheid.

Wij maken den Hoogleeraar daar geen verwijt van, omdat hij in die vier of vijf dagen van zijn verblijf alhier zich niet beter in onze toestanden heeft kunnen inwerken, maar wèl dat hij zulk weinig beduidend geschrijf de moeite waard rekende te publiceeren.

Dr. M. BLANKENSTEIN, de reiscorrespondent van de *N. Rott. Crt.* zou er heel wat degelijkers van gemaakt hebben.

Wat Prof. Kielstra schrijft over onze *haven* en onze *oeververbinding* is klaarblijkelijk een afdruk van het gevoelen van anderen, maar geeft volkomen het standpunt weer, dat wij steeds hebben verdedigd. In zooverre verheugt het ons, dat ons gevoelen meer aan-

hangers heeft in de toonaangevende kringen alhier dan anders wel blijkt.

Hij zegt:

„Toch zal men, hoe fraai die haven ook is, er nog wel iets aan moeten verbeteren..... Het is wenschelijk daarmede niet te lang te talmen. De haven heeft, na lange jaren, eindelijk voorspoed aan de kolonie gebracht. Laat men thans zorgen haar geheel op peil te houden. Mocht ooit door eenig ongeluk de goede naam, dien zij nu bezit teloor gaan, dan zou het veel moeite kosten dien terug te krijgen. Niet delibereeren, hoe het gedaan moet worden, maar na kort beraad handelen, dat is hier noodig."

En verder:

„De oeververbinding zal vermoedelijk gevonden moeten worden met een ferry. Ook een geheel moderne draaibrug, snel openend en sluitend, zou ten slotte het verkeer te land en te water te zeer belemmeren. En een vaste brug, zóó hoog, dat de scheepvaart er geen moeite van kan ondervinden, zou met den oprit zóó vèr weg komen te liggen, dat men haast buiten de stad was, terwijl aan een tunnel om de geweldige kosten niet te denken valt. Het verkeer zou aan een ferry trouwens voorloopig ook volkomen genoeg hebben."

Indisch Leger.

De 1ste Luit. der Infanterie L. A. van den Berge van het O. I. Leger, van gedetacheerd uit Curaçao teruggekeerd, is 11 Juli met het SS. *Tabanan* naar Oost-Indië vertrokken.

Middelbaar onderwijs

Zes jaar geleden is door de Zusters Franciskanessen te Roosendaal in Noord Brabant, dezelfden die hier op Curaçao werkzaam zijn, een katholiek lyceum opgericht. Eind der vorige maand is het eerste eindexamen er afgenomen. Er waren vijf kandidaten, die alle vijf zijn geslaagd.

„De Curaçaosche".

Dat is de naam dien in scheepvaartkringen *de Curaçaosche Scheepvaartmaatschappij* heeft. *Neptunus* van Juni 1925 wijdt er een artikel aan. Over de vaart en over de behandeling en accomodatie aan boord wordt met lof gesproken. Het grieft echter dat zooveel gezagvoerders en officieren dezer onder de Nederlandsche vlag varende schepen van vreemde nationaliteit zijn. Ook met het oog op het belang der reederij, om het onderhoud, wordt het wenschelijk geacht, dat deze schepen geheel onder Hollandsch commando komen. Vóór het vertrek van de *Mariana*, die eind Mei op Curaçao kwam en de *Maruja* voeren bij deze maatschappij 27 Nederlandsche gezagvoerders en stuurlieden; 27 Engelsche en 2 Russische; voor de machinisten zijn deze cijfers 29, 39, 1. Het bestuur der Vereeniging der Nederlandsche gezagvoerders en stuurlieden ter koopvaardij werkt krachtig in de richting van verbetering en meent succes te hebben.

Misschien zal hiertoe ook bijdragen, dat èn de *Juanita*, die een paar maanden geleden strandde, en de *Marsella*, die nu weer bij Punta Tumatei is gestrand, Engelsche kapiteins hadden. *Kol. Wkbl.*

Welkom.

Met het stoomschip *van Rensselaer* kwamen Woensdagmorgen hier aan, twee loodsen voor onze haven nl. de Heeren GELDOF en W. C. BOUMAN.

Met dezelfde boot kwam ook Mevr. M. F. GELDOF—DEES benoemd hoofdonderwijzeres aan de Wilhelminaschool alhier aan.

Loodsdienst.

Deze week zijn er twee nieuwe loodsen uit Holland voor den loodsdienst in onze haven bijgekomen. Sommigen zouden daardoor allicht tot de conclusie kunnen komen, dat wij nu langzaam *„des Guten zuviel"* krijgen. Maar één onzer loodsen, de Heer BEAUJON is al op Aruba werkzaam, en naar wij uit goede bron vernamen, gaat er binnenkort nog een tweede loods naar Aruba.

Nieuwe Concessie.

Door de *New England Co.* een petroleum My., die ook in Venezuela haar oliebronnen heeft, is bij het Gouvernement concessie aangevraagd om bij *Malmok* op Aruba, ongeveer ter plaatse (*Druif*), waar de *Lago* haar groot tankschip eveneens geankerd heeft als petroleum reservoir, eveneens een dergelijk depot voor olie te vestigen in den vorm van een moederschip, waar kleinere tankbooten hun lading olie komen overpompen. Wij hebben gegronde redenen om aan te nemen, dat ons Gouvernement die concessie heeft toegestaan.

Regen.

Woensdagmorgen kregen we weer een paar kleine regenbuitjes.

De hoeveelheid was van niet veel beteekenis. Maar het is wel een aanwijzing, dat de lucht wat losser wordt en niet ongenegen is ons nu en dan wat meer te geven.

Dat bleek reeds Donderdag namiddag 6 uur toen we een harde bui echter van korten duur kregen.

Een nieuwe oliebron.

Zooals wij voor 14 dagen reeds aankondigden, werd door de *Carribbean* in Maracaibo verwacht binnen enkele dagen een nieuwe oliebron van groote capaciteit aan te boren op *La Rosa*. Dat is inderdaad geschied. Wij vernamen zulks Zaterdagmorgen, juist toen ons vorig nummer reeds was afgedrukt.

Deze spuiter kwam in werking Zondag 19 Juli, doch vloog dienzelfden dag in brand, door dat de steenen, die er met kracht uitgeslingerd werden, de electrische kabel stuk sloegen, waarbij een electrische vonk de gassen, die uit de bron opstegen, in vlam staken.

Wij vernamen zelfs, dat deze brand ook naar twee andere putten in de nabijheid oversloeg.

Het is mogelijk, dat deze brand in de laatste dagen gebluscht is. Doch in het begin dezer week was dit nog *niet* het geval. Het is een leelijke pech voor de *Carribean* en een schadepost, die in de millioenen loopt.

Polycliniek.

Maandag namiddag ten 5 uur werd door Z.Exc. Gouverneur BRANTJES, in tegenwoordigheid van alle leden van den Koloniale Raad en de doktoren DERKS en WINKEL, het oude geleekoortsgebouw op *Mundo Nobo* in oogenschouw genomen. Het is nu ingericht als Polycliniek voor de lijders aan geslachtsziekten, die er dezer dagen hun intrek in genomen hebben. De inrichting droeg aller goedkeuring weg. Door Dr. DERKS, wnd Chef van den Openb. Gezondheidsdienst werd het tijdelijk aan de zorgen van Dr. WINKEL overgedragen, die met de medische behandeling dezer zieken belast is.

Officieele Berichten.

Aan den Heer H. J. Vooren, onderwijzer, is eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den Loods, Hulpkommies en Vuurtorenwachter ter Lage Westkust van Bonaire, John C. Newton, is, tot verder herstel van gezondheid, nog een week vrijstelling van dienst verleend.

De Ingenieur van den Rijkswaterstaat H. B. Bakker, met verlof, wnd. Directeur van Openbare Werken op Curaçao, is op zijn verzoek, onder dankbetuiging voor de bewezen diensten, eervol ontheven van de verdere waarneming van het ambt van directeur van Openbare Werken in Curaçao.

Aan den kommies der belastingen op Aruba A. Leeflang is, wegens langdurigen onafgebroken dienst twee maanden binnenlandsch verlof verleend en de kommies J. A. Maduro is overgeplaatst naar Aruba.

Aan den adjunct-commies O. W. Gravenhorst-Brouwer, met verlof in San Francisco, Californië, is, tot verder herstel van gezondheid, drie maanden verlofsverlenging verleend.

De gouvernements-geneeskundige van het 2e district van Curaçao, G. R. Hopkins, is tijdelijk naar Aruba gedetacheerd en belast met de geneeskundige praktijk aldaar gedurende het verlof van den heer J. E. M. Arends.

Aan den tijdelijk agent van politie 2de klasse, gestationneerd op Bonaire, A. N. Goeloe, is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De West-Indische Gids.

Inhoud van afl. Juli 1925 No 3.— De strafkolonies in Fransch Guyana. II door Mr. O. E. A. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM — Trocadéro, door JOH. SNELLEMAN. — De godsdienst der Boschnegers. II door L. JUNKER — 25ste jaarverslag van het van Eedenfonds (over 1924) — Uit de Pers: Een beeld uit het verleden — Bibliographie.

Onze Pontjesvoerders.

In den laatsten tijd bereikten ons verschillende klachten, hoe vreemdelingen hier door onze pontjesvoerders worden afgezet. De meest willekeurige en buitensporige prijzen worden gevraagd voor het vervoeren van een paar koffers van en naar de hotels, of van en naar de stoombooten. Ook Prof. KIELSTRA klaagt daarover in zijn reisbrief.

Vreemdelingen weten niet, dat hier een vast tarief bestaat, waaraan de pontjesvoerder zich te houden heeft. En als ze het vermoeden, wordt hen door den pontjesvoerder maar wat voorgelogen. Het eenige middel om dit te voorkomen, zou zijn, dat in alle hotels op elke kamer, of in de eetzaal op een in het oogloopende plaats en ook in de eet- en conversatiezaal der stoombooten kort vóór de aankomst een dergelijk tarief voor de pontjes in de haven van Curaçao werd opgehangen en den reizigers er opmerkzaam op gemaakt werd en dat zij tegenover de buitensporige eischen van zoo'n pontjesman de hulp der politie kunnen roepen.

Al is onze V.V.V.V. (*Vereeniging voor het Vreemdelingen Verkeer*) ter ziele, dan blijft toch nog de plicht bestaan om den goeden naam van onze haven te beschermen en te handhaven en ook den vreemdelingen tegen buitensporige eischen en afzetterijen van pontjesvoerders in bescherming te nemen.

Uitslag der Verkiezingen.

Uit de Hollandsche couranten blijkt nu de definitieve en gedetailleerde uitslag der verkiezingen. 54 rechts tegen 42 links waartusschen 4 middenpartijers of wilden.

De R. K. Staatspartij behaalde 30 zetels, de A. R. partij 13, de C.-Hist. Unie 11 zetels. Daartegenover staan zuiver links 24 socialisten, 9 Vrijheidsbonders, 7 Vrijzinnig-Democraten, 1 Communist en de plattelander Braat.

Beschouwt men de R. K. Volkspartij, de Staatkundig Gereformeerde partij (2 zetels) en de Hervormd Gereformeerde Staatspartij als middenpartijen, dan blijft men in het onzekere of zij een rechtsche of wel een antichristelijke politiek zullen volgen. Wel staat het als een paal boven water vast, dat de Staatk. Geref. partij tegen de coalitie zal ageeren, immers juist de afkeer van Ds. Kersten van het „Monsterverbond" leidde tot oprichting dezer Geref. partij. De R. K. Volkspartijer Arts zal in zuiver principieele quaesties zeker wel met de rechterzijde medegaan.

De stembus-uitslag beteekent voor de regeeringspartijen een gunstig resultaat. De R. K., die over 32 zetels beschikten, hebben er twee verloren, doch men dient in aanmerking te nemen, dat zij in 1922 door lijsten combinatie (wat thans niet meer mogelijk is) 2 zetels extra veroverden. Ditzelfde gaat op voor de A. R., die eveneens op deze wijze twee Kamerleden méér afzonden dan waarop hun stemmen-aantal recht had. Zij dalen nu van 16 op 13, wat dus het verlies van één zetel beteekent.

De Christelijk-Historischen blijven zich gelijk, iets wat voor de Unie een reden tot groote tevredenheid mag heeten.

De Sociaal-democraten hebben geweldig geprofiteerd van de ontevredenheid in het land wegens de loonsverlagingen, en bezuinigingsmaatregelen van Colijn, waardoor de veiligstelling van den gulden werd verkregen en een financieele debâcle voorkomen. Ook de Moscou-politiek heeft hen in de kaart gespeeld en den communisten veel afbreuk gedaan. Naast de 24 S. D. A. P-ers blijft de Moskou-volgeling Lou de Visser alleen nog zetelen. En Wijnkoop is zijn zetel kwijt.

Vrijheidsbonders noteeren 1 zetel winst, de Vrijzinnig Democraten 2 zetels, deze laatsten dank zij hun leuze over ontwapening; zoo schonk de zomertijdsquaestie aan Braat zijn getrouwen.

Het aantal stemmen op de R. K. Staatspartij uitgebracht is (rond) 883.000; op de Anti-Rev. partij 377.000; op de C. Hist. Unie 305.000; op de S. D. A. P. 706.000; op den Vrijheidsbond 270.000 terwijl de Vrijz. Democraten er 187.000 verkregen.

— Ons telegram over de verkiezingen 3 weken geleden gepubliceerd, was dus onjuist. Misschien heeft ook de onzekerheid bij welke partij die 4 wilden moesten ingedeeld, daartoe, aanleiding gegeven.

Pater Selbach.

De Eerw. Pater SELBACH viert a. s. 12 Aug. zijn zilveren priesterfeest. Voor Curaçao is hij geen onbekende. Hij kwam hier in de missie op 1 Juni 1901. Was hier kapelaan te Sta. Maria en in de St. Annakerk van Otrabanda tot 16 Juli 1904, toen hij met Mgr. VUYLSTEKE en Pater Vicaris M. LUYCKX naar Portorico vertrok om daar een nieuw missiewerk te Yauco te beginnen.

Bijna 20 jaren heeft hij daar gewerkt met allen apostolischen ijver, die zijn geheel leven kenmerkte. Sinds begin van het vorig jaar is Pater Selbach op Trinidad werkzaam, waar hem een groote parochie de *St. Patrick's Church* te Newton is toevertrouwd.

Onze hartelijk gelukwenschen.

ALLERLEI.

Koningin Wilhelmina en de mode.

De *„Osservatore Romano"* bevat een bericht uit Den Haag onder den titel: *„Koningin Wilhelmina en de mode."*

De schrijver daarvan zegt een gesprek bijgewoond te hebben, dat liep tusschen twee dames van het corps diplomatique. De eene dame, die eerst kort geleden was aangekomen, vroeg de andere, die reeds lang in den Haag verbleef, naar de gebruiken omtrent kleeding aan het Nederlandsche Hof.

„Indien gij werkelijk genoegen wilt doen aan Koningin Wilhelmina", zoo verklaarde de laatste, „dan moet gij vooral niet meedoen aan de moderne mode. De Koningin houdt heelemaal niet van sterke decolleté's, van bloote armen en heeft een uitgesproken antipathie tegen korte rokken. Daarom zal eene dame, Hollandsche zoowel als vreemde, die der Koningin aangenaam wil zijn, en door Hare Majesteit geacht wil worden, ook bij gelegenheid van een bal zich wel wachten zich te vertoonen in een toilet al te zeer conform aan de mode.

De Koningin geeft het voorbeeld van een ernstige kleedij en, hoewel zij zich steeds elegant kleedt, is hare kleeding altijd zeer correct. Hare Majesteit, die door haar voorbeeld en wenken in Holandsche gezelschapskringen dezen zin voor ernst en smaak voor welvoeglijkheid in de kleeding der dames heeft bijgebracht, acht zich als het ware beleedigd, indien een vreemde dame zich niet houdt aan deze gezonde en zedige gewoonten van het land, waar zij gastvrijheid geniet. Men vertelt in de salons te Den Haag, dat de Koningin den vreemden dames streng verzocht heeft, den rechten en gezonden zedigheidszin van het Neder landsche volk niet te bederven door hare al te vrije manier van kleeden."

Reizigersstroom naar Europa.

Zaterdag 13 Juni is er te New York een nieuw record gehaald, wat betreft den exodus van plezier-, zakenen vacantiereizigers naar Europa. Tien transatlantische booten vervoerden tezamen 10,000 reizigers Oostwaarts. De *Leviathan* had het grootste aantal passagiers aan boord, nl. 2110, daarop volgde de *Majestic* met 1850. Andere schepen waren de *Celtic* met 675 reizigers, de *Conto Rosso* met 1400, de *Coronia* met 300, de *Columbia* met 325, de *Veendam* met 550, de *Orbito* met 600 en de *Sierra Ventage* met 440.

Schoonmaak in de misdadigerswereld te Chicago.

De politie te Chicago heeft Zondag 14 Juni ten getale van niet minder dan zes duizend een inval gedaan in de holen, waar de misdadigers verblijf plegen te houden, en tweehonderd van deze heeren geknipt plus 3000 kogels, een groot aantal revolvers, 1500 gallons alcohol en verscheidene vaten wijn.

De politie had alle reden om eens opruiming te houden. In de afgeloopen week toch werden vijf politieagenten gedood en twee zwaar gewond in gevechten met smokkelbenden.

Shell Union.

Op de vergadering der *Shell* gehouden te Londen 22 Juni, heeft president SAMUEL maar weinig verklaard, wat niet reeds in het verslag der *Koninklijke* is verschenen. Hij bracht in herinnering dat de terugkeer tot den gouden standaard voor de maatschappij een derving van inkomsten van een half millioen pond sterling beteekent uit winsten in het buitenland gemaakt. De verlaging van de inkomstenbelasting beteekent evenwel een extra-winst van 125.000 pond sterling,

De *Shell Union* bezit £ 30 millioen kasmiddelen.

Over het geheel genomen was de rede van den voorzitter optimistischer gestemd dan in voorafgaande jaren.

Vervolgens gaf Sir Robert Cohen een beschrijving van zijn bezoek aan de voornaamste olieterreinen, waarbij hij vooral den vooruitgang in Australië en in de Vereenigde Staten memoreerde.

Toenemend autoverkeer.

Elke week worden volgens den Britschen directeur-generaal van de wegen voor 2000 nieuwe auto's in Engeland vergunning uitgereikt. Hij heeft de meening verkondigd dat het wegennet in de toekomst aanmerkelijk zou moeten worden uitgebreid, opdat men de groote toeneming van het mechanisch zich bewegende verkeer baas zou kunnen blijven.

Inspectiereis.

Hedenmorgen ten 9 uur is ZExc. Gouverneur BRANTJES met den Heer BASTET, Directeur van de *C. P. I. M.* met hun zeiljacht *de Halve Maan* naar Bonaire vertrokken.

Nieuwe Inspecteur van het Onderwijs.

Naar wij vernemen, is benoemd tot Inspecteur van het Onderwijs alhier, de Heer MR. VAN DER BIESEN te Breda, vroeger verbonden aan de Inspectie van het Onderwijs in Nederland.

Hooge gasten.

Behalve Generaal SANTOS MATUTO GOMEZ, oud-Gouverneur van den Staat Zulia (Maracaibo), die een maand geleden per vliegmachine *Idoor* hier aankwam, is deze week hier via Maracaibo gearriveerd de Heer EUSTAQUIO GOMEZ, oud-Gouverneur van den Staat Tachira om zich hier blijvend te vestigen.

Regen.

Gedurende de maand Juli gaf de regenmeter op het St. Thomas-College een regenval aan van 13.9 m.M.

Morris E. Curiel & Sons,

Afdeeling Bankzaken,

Koopt en verkoopt wissels op de voornaamste wereldmarkten, alsook eigen en vreemd gemunt goud en zilver. Bankbiljetten, enz.

Neemt gelden op deposito op korten en langen termijn.

Verschaft credietbrieven en Traveller's checks van de National City Bank, de beste van de beste.

Heeft speciale faciliteiten in Venezuela en Colombia door eigen kantoren te Caracas en Barranquilla.

HULSTKAMP-JENEVER IS DE BESTE.

HULSTKAMP'S
ORANJE BITTER
OUDE GENEVER
HALF OM HALF

HULSTKAMP & ZOON & MOLIJN
ROTTERDAM OPGERICHT 1775.

JOSEPH TRAVERS & SONS LTD. LONDON.
Mensing & Co., Vertegenwoordigers.

VERTEGENWOORDIGERS: MENSING & Co.

Wilt gij goed en goedkoop rooken??? koopt dan uwe sigaren bij **ELLIS & DANIA.**
Ook kunt u daar van alles krijgen tegen zeer lage prijzen.
De winkel, die goedkooper dan 't goedkoopst verkoopt.
Komt en overtuigt u, of bel Telefoon No. 423.

Billijke prijzen — Prompte bediening

Mensing & C°.

BUSCK JUN & COMP
THE ORIGINAL COW BRAND
SELECTED BUTTER
CHOICEST QUALITY
COPENHAGEN

Vertegenwoordigers.

UN TONICO GENERAL
TONIKEL
Y RECONSTITUYENTE
PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICIÓN, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURASTENIA, MAL DE BRIGHT Y CONVALECENCIA DE LA GRIPE, DE PULMONÍA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.

RED „D" LINE OF STEAMSHIPS.

REGULAR SERVICE BETWEEN NEW YORK, PTO RICO, CURAÇAO AND VENEZUELA.

SAILINGS DURING JULY.

1925		S.S. Maracaib	S.S. Tachira	S.S. Caracas	S.S. Trujillo	S.S. Carabobo
Leave	NEW YORK	July 11	July 15	July 22	July 29	Aug. 5
Arrive	SAN JUAN	„	„ 21	„ 27	Aug. 4	„ 10
Leave	„	„	„ 22	„ 27	„ 5	„ 10
Arrive	CURAÇAO	...	...	„ 30	...	...
Leave	„	...	...	„ 30	...	...
Arrive	PTO CABELLO	...	...	„ 31	...	...
Leave	„	...	...	„ 31	...	...
Arrive	LA GUAIRA	July 19	July 24	Aug. 1	Aug. 7	Aug. 12
Leave	„	„ 20	„ 25	„ 4	„ 8	„ 13
Arrive	PTO CABELLO	...	...	„ 5	...	„ 14
Leave	„	...	...	„ 6	...	„ 14
Arrive	CURAÇAO	July 21	July 26	„ 7	Aug. 9	„ 15
Leave	„	„ 21	„ 26	„ 7	„ 9	„ 15
Arrive	MARACAIBO	„ 22	„ 27	...	„ 10	„ 16
Leave	„	„ 25	Aug. 1	...	„ 15	„ 20
Arrive	CURAÇAO	„ 26	„ 2	...	„ 16	„ 21
Leave	„	„ 26	„ 2	...	„ 16	„ 21
Arrive	PTO CABELLO	...	...	...	...	„ 22
Leave	„	...	...	...	...	„ 22
Arrive	LA GUAYRA	July 27	Aug. 3	Aug. 8	Aug. 17	„ 23
Leave	„	„ 27	„ 3	„ 8	„ 17	„ 24
Arrive	SAN JUAN	„ 29	„ 5	„ 10	„ 19	„ 26
Leave	„	„ 30	„ 6	„ 12	„ 20	„ 26
Arrive	NEW YORK	Aug. 5	„ 12	„ 17	„ 26	„ 31

S.S. "**Merida**" connecting with S.S. "Caracas" sails from Curaçao for Maracaibo July 30, Sept. 3, and Oct. 8, returning sails from Maracaibo Aug. 5, Sept. 9 and Oct. 14.
For further particulars apply to
S. E. L. MADURO & SONS.
Agents.

Maduro's Bank
Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls 1.500.000

Koopt en verkoopt wissels,
buitenlandsch bankpapier, coupons,
gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent
chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven,
Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
Safe-loketten Spaarbank.

HARVEY'S SPECIAL SCOTCH WHISKY

The best whisky imported on the island.
Mensing & C°
Agents.

OPROEPING.

Allen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of onder hunne berusting hebben van nu wijlen den Heer **José Morrillo**, laatstelijk gewoond hebbende op Curaçao en alhier overleden op den 20n. Juli 1925, worden verzocht onderscheidenlijk hunne rekeningen in te dienen, het verschuldigde aan te zuiveren of de onder hunne berusting zijnde zaken in te leveren vóór den 15n. Augustus 1925, ten kantore van den ondergeteekende, Willemstad, *Breedestraat*, bovenhuis, nummer 18.

De Curator,
2-3 J. L. C. MONSANTO.

MOUSON'S
Dental Creams,

zuiver en verfrisschend van smaak.

en

Shaving Sticks

aangenaam en verzachtend voor de huid. 5-5

Overal verkrijgbaar.

Met de laatste boot een grooten voorraad ontvangen.

HEINEKEN'S BIER
BROUWERIJEN TE AMSTERDAM EN TE ROTTERDAM

Agenten: MENSING & Co.

CLYSMA EGYPTIAN CIGARETTES
TASDIA BRANCH. AFRICAN CIGARETTE Co LTD
CAIRO, EGYPT

Vertegenwoordigers: Mensing & Co.

Laat u niets wijsmaken:

DUBBELE KROON

GENEVER

van

BLANKENHEYM & NOLET'S
Distilleerderij

is en blijft de beste GENEVER

2 *7—13*

JARABE de AMBROZOIN
TOS — BRONQUITIS ASMA. LARINGITIS — TOS FERINA TUBERCULOSIS AFECCIONES RESPIRATORIAS
AMBROZOIN
ALIVIA LA TOS Y LA RESPIRACION DIFICULTOSA. ESTIMULA LA EXPECTORACION, ALIVIA LA INFLAMACION, REPRIME LOS SUDORES NOCTURNOS, FORTALECE LA RESPIRACION Y DOMINA EL DESASOSIEGO.
JARABE de AMBROZOIN
AMERICAN APOTHECARIES COMPANY, New York

TIELEMAN EN DROS
CONSERVEN
LEIDEN

Mensing & Co., Vertegenwoordigers.

VERDUURZAAMDE LEVENSMIDDELEN
MERK MOLEN

Mensing & Co. Vertegenwoordigers.

Het schitterendste en meest gezochte sigarenfabrikaat in Holland en Ned. Oost-Indië is dat van de Sigarenfabriek „Wascana" KAMPEN (Holland.)

Vertegenwoordigers voor Curaçao:
Mensing & Co.

Met de laatste boot is wederom een nieuwe voorraad aangekomen.

WACHT U VOOR NAMAAK
WASCANA
ELKE KIST ECHTE WASCANA IS VOORZIEN VAN DIT HANDELSMERK

In de Botica Nacional

van Edmund Jacobsen

is verkrijgbaar:

Chocolade van de Fabrikanten Pascall, Fry Cadbury en Reichardt, per pond en in Fantasiedoosjes, Caramels, zure bonbons, bitter- en melkchocolade, in tabletten en rollen, alle soorten beschuiten in blikken en per pond, verschillende soorten van wijnen, *Fransche* roode wijn St. Estèphe, Graves, St. Emilion, Haut Médoc, Pommard, Champagne Carte rouge en blanche, *Italiaansche* Vermouth, Ganica wit en geel, Moscato, Pasto, *Spaansche* wijnen Oude Jerez, Malaga, Madeira, Moscatel en Portwijn, Staalwijn, Whisky King George en John Walker, Cognac Hennesey, *Likeuren*, echte Curaçao-Likeur, Citroenbitter, Cherry Cordial, Anis de la Cepa, Ponche Crema, Advocaat, Crême de Cacao, alle soorten van Sigaren en Cigaretten, groote keuze van Parfumeriën, Eau de Cologne, etc., etc., Poeder en Zeepen.

DURANTE LA ESTACION CALUROSA cuando usted, se fatiga fácilmente y le falta energia, se siente abatido, nervioso, irritable y debilitado, tome una cucharadita de SALVITAE en un vaso de agua.
REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.
Salvitae
Estimula el HÍGADO, y los RIÑONES entona la DIGESTIÓN, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL, elimina el ÁCIDO URICO, evita la POSTRACIÓN y la LANGUIDEZ.

EMPRESA MODERNA
Glaxo
HET BESTE KINDERMEEL

Agenten: MENSING & Co.

To remove the Cover cut the label round the lid
TRADE MARK
Regent VIRGINIA CIGARETTES

Sole Importers: Mensing & Co.